

ARREBATO

Iván Zulueta, 1979

Després de vint anys des de la seva estrena, aquesta pel·lícula segueix sense deixar indiferent a tot el qui la visiona. Filmada entre el cinema de gènere i l'experimental, esdevé una dura autobiografia del propi realitzador.

Un jove realitzador, José Sirgado, torna a casa després d'acabar el muntatge de l'última cinta i es troba amb la seva antiga núvia, Ana, i un paquet d'un antic amic. Ell, els havia deixat de veure per culpa d'una forta depressió a causa de les drogues; però la presència de la seva núvia i les cintes de super 8 que li havia enviat el seu amic, fan que recordi els temps passats quan la relació amb l'Ana era bona i les drogues no eren res més que una diversió.

Fa vint anys que Iván Zulueta va estrenar aquesta pel·lícula. Una història gens convencional aleshores, que tenia tantes lectures com interrogants, on la droga, l'amor, la infància perduda i el cinema es mesclaven en angoixant relat, a vegades fantàstic, a vegades al·lucígen, però sempre humà.

A la pel·lícula, hi intervenen dos personatges que simbolitzen Iván Zulueta: un és José Sirgado i l'altre Pedro P que és el seu *alter ego*. A poc a poc, els dos van desfent l'entrellat de la complexa vida del realitzador.

Arrebato, podríem dir que té una bellesa estranya, similar a la del film de Bob Fosse "All That Jazz" tot i que no tenen massa similituds, però sí que les dues són autobiogràfiques. És un film digne d'admiració pel seu caràcter experimental i transgressor, que aconsegueix al final un excel·lent resultat cinematogràfic.

Iván Zulueta, a part de realitzador també és dissenyador gràfic i una de les tècniques que prefereix és el collage; en aquesta pel·lícula experimental, utilitza un curiós collage narratiu i visual, en el qual aconsegueix crear dos personatges que el representen a ell, molt extravagants; uns diàlegs brillants i unes imatges dignes dels millors cineastes mundials. Amb tot això aconsegueix també la utilització del temps cinematogràfic d'una manera acadèmica.

No hem d'oblidar la manera anti-convencional de rodar que té Zulueta, la qual li permet d'obtenir uns plans preciosos i acadèmicament exactes; però també amb un desig de perfecció, controla el ritme, els actors, la banda sonora i els diàlegs, de tal manera que aconsegueix un exemple de coordinació cinematogràfica quasi perfecta.

Iván Zulueta de Vergarajáuregui, va néixer el 1943 a San Sebastián. El 1963 viatjà amb un vaixell mercant fins a Nova York per estudiar a la prestigiosa escola *Arts Student League*. El 1964 es matricula a l'Escola Oficial de Cinematografia a Madrid, on coincideix amb altres futurs realitzadors espanyols importants com José Luis García Sanchez o Pilar Miró. Allí, també coneix José Luis Borau que serà una figura molt important en tota la carrera de

Zulueta. El 1966 realitza el seu primer curtmetratge en 35 mm que es titularà *Ágata*. El 1967 roda *Ida i vuelta* que dura 41 minuts, ja quasibé un llarg. També aquest any inicia les seves col·laboracions amb la productora El Imán que encara duren avui en dia.

El 1969, amb l'ajut de José Luis Borau roda el seu primer llarg: *Un, dos, tres, al escondite inglés*, que no és molt conegut, però sí ben valorat per la crítica. Durant els anys setanta viatja a Marroc i no para de gravar amb la seva càmera de super 8. Alguns dels títols que va rodar durant aquesta època són: *Aquarium*, *Amalgama*, *El mensaje es facial*, entre d'altres.

El 1979 torna i roda *Arrebato* que no va suposar en el seu moment un èxit de taquilla, però amb el temps ha esdevingut un clàssic del cinema espanyol. Després d'aquest film sofreix un decaïment físic que el porta a retirar-se a la seva ciutat natal. Tot i que no roda res, realitza alguns treballs de disseny gràfic per a gent diversa, entre els quals s'hi troba Pedro Almodóvar.

El film que avui tenim l'oportunitat de visionar és una obra absolutament personal encasellada dins del gènere fantàstic, per posar-li alguna etiqueta. Una pel·lícula que en el seu moment no va tenir l'èxit que es mereixia, tot i que el seu estudi posterior l'ha elevat a la categoria de clàssic imprescin-

dible. Hi ha molta gent que ha llegit sobre la pel·lícula i en canvi no l'ha vista.

Un mite del cinema espanyol, creat per un polifacètic realitzador capaç de trencar la monotonia visual amb un film diferent a tot el que s'havia vist fins aleshores.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Realitzador: Iván Zulueta
Guió: Iván Zulueta
Producció: Nicolás Astiárraga
Fotografia: Ángel Luis Fernandez
Direcció artística: Iván Zulueta, Carlos Astiárraga i Eduardo Eznarriaga
Música: Iván Zulueta i «Negativo»
Duració: 106 min

Equip artístic

Eusebio Poncela: José Sirgado
Will More: Pedro P.
Cecilia Roth: Ana
Marta Fernández-Muro: Marta
Carmen Giralt: Tía Carmen
Helena Fernán-Gómez: Gloria
Antonio Gasset: Montajista
Luis Ciegas: Porter

Filmografia

1967
Ágata

1968
Ida y vuelta

1969
1,2,3, al escondite inglés

1975
Aquarium

1975
Mi ego está en babia

1976
A mal gama

1976
El mensaje es fácil

1976
Leo es pardo

1979
Arrebato

1988
Párpados

1992
Retesti